



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Qvaestio XIV. De Qualitate satisfactionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

26
Obiectio-
nes soluun-
tur.

Cur vo-
luntas Ada-
mi ex con-
digno va-
luerit po-
steris ad
damnatio-
nem.

Dices Primò: Peccatum Adæ non erat infini-
tæ virtutis in ratione mali, & tamen ex condigno
meruit omnibus priuationem gratiæ & damna-
tionem: ergo pari modo satisfactio vnus poterit
alteri valere ex condigno.

Respondeo Negando Consequentiam: nam
opus illud non solum erat Adami, sed etiam po-
sterorum, qui in ipso virtute continebantur, qua-
tenus voluntas Adami censebatur esse postero-
rum. Itaque ex condigno valuit omnibus ad
damnationem, non vt erat opus Adami, sed vt
opus totius posteritatis: satisfactio autem mea nõ
sic est opus alterius, pro quo satisfacere intendo,
imò nec esse potest.

Dices Secundò: In Republica ciuili alter po-
test pro altero apud Principem condignè satisfacere:
cur non etiam in Republica spirituali, id est,
in Ecclesiâ apud Deum?

Cur vnus
pro alio
possit con-
dignè satis-
facere quo-
ad debitum
pecuniæ,
non ita pro
debito pene

Respondeo: Si debitum sit pecuniarium, sic po-
test alter pro altero satisfacere: nam in tali solu-
tione solum spectatur, vt tanta summa detur, siue
à reo, siue ab alio nomine rei: cum enim alius no-
mine rei dat, ipse reus soluere censetur. Ratio est,
quia pecunia potest perfecte transferri in ipsum
reum, vt tam verè & perfecte fiat ipse, sicut an-
tè fuit alterius. Si autem debitum consistat in obli-
gatione ad aliquam pœnam positiuam sustinen-
dam (vt si reus damnatus sit ad exilium, carcerè,
flagella) non potest alius pro eo condignè satisfacere,
sed solum ex misericordie acceptatione Prin-
cipis, qui condonat reo supplicium propter alterius
preces, & afflictionem oblatam. Ratio est, quia
opus satisfactorium alterius non potest ita in reum
transferri, vt propriè fiat ipse, sicut erat eius
qui illud re ipsa sustinuit.

Dices Tertio: In Ecclesiâ est communio San-
ctorum: ergo ex condigno: alioquin erit im-
perfecta.

27
Qualis, &
in quo, sit
communio
Sanctorum
in Ecclesiâ,

Respondeo: Sicut communio Sanctorum non
postulat, vt alter alteri ex condigno mereatur, ita
neque vt condignè satisfaciatur. Sufficit enim ad hæc
communio, vt alter curam salutis alterius
gerat, vt de bonis mutuis gaudeant, de malis do-
leant, bona procurent, mala auertant; quod
fit orando, suaque bona opera Deo pro altero
offerendo.

Dices Quarto: Si satisfactio alterius alteri so-

lùm valeat per modum impetrationis: ergo non
valet lege infallibili, quod videtur absurdum.

An satisfac-
tio vnus
pro alio va-
leat lege in-
fallibili.

Respondeo Primò: Non est certum satisfactio-
nem vnus valere alteri lege infallibili; nusquam
enim id habetur in Scriptura vel Traditione; nec
vlla ratio conuincit: imò certum est, non valere
alteri tantum, quantum valeret, si ipsemet eam
subiret; vt rectè Medina quæst. 3: quod est signum
non valere ex condigno, quando eam non subit.

Respondeo Secundò: Negari potest consequen-
tia: nam etiam contritio lege infallibili effectum
habet remissionem peccatorum, non tamen ex
condignitate.

Dices Quintò: Ergo Indulgentiæ non vale-
bunt ex condigno: quod est contra communem
Ecclesiæ sensum.

Respondeo Negando consequentiam: quia per
Indulgentias nõ solum applicantur satisfactioes
Sanctorum, sed etiam Christi, & eatenus ex con-
digno valent.

DVBIVM II.

*Vtrum satisfactio, quam alius pro alio suscipit,
sit Sacramentalis?*

Respondeo: non esse: quidquid alij dixerint.

28
Non potest
Confessor
alteri im-
ponere pœ-
nitentiam
pro pœnia
tenere sub-
cundam.

Probatur Primò: Quia satisfactio sacra-
mentalis debet procedere ex virtute Clauis, id est,
ex potestate Sacerdotali: hinc enim habet, quod
sit sacramentalis; vt colligitur ex Concilio Tri-
dentino sess. 14. cap. 8. Atqui Sacerdos, per po-
testatè Clauium non potest alteri imponere pœ-
nitentiam pro pœnitente subeundam, sed solum
ipsi pœnitenti: ergo pœnitentia illa non est sa-
cramentalis.

Probatur Secundò: Quia pœnitentia sacra-
mentalis imponi debet tum ad remedium & ad
custodiam contra peccata futura, tum ad vindi-
ctam præteritorum: atqui satisfactio tua non est
remedium, aut vindicta peccatorum alterius. Quò
fit, vt quando pœnitens non potest implere pœni-
tentiam impostam, non teneatur eam curare per
alium; & si curet, non ideo liberatur, quando re-
ctè valuerit: neque illa per alterum impleta, ali-
ter ipsi proderit, quam per modum impetratio-
nis, etiamsi consensu vel iussu Sacerdotis curaue-
rit per alium impleri.

Pœnitens,
non valet
per se im-
plere pœni-
tentiam, nõ
teneatur cà
curare per
alium im-
pleri.

Q V Æ S T I O X I V.

De Qualitate Satisfactionis.

ARTICVLVS I.

*Vtrum homo possit de vno peccato
satisfacere, sine alio?*

Respondeo & Dico Primò: Non potest
quis satisfacere pro vno peccato quoad
culpam & pœnam æternam, quin pari mo-
do simul satisfaciatur pro alio. Patet ex di-
ctis suprà q. 86. & 87. & hoc solum vult D. Tho.
isto articulo.

Dico Secundò: Iustificatus potest satisfacere
pro pœna temporali vnus peccati, sic vt non sa-

tisfaciat simul pro pœna alterius. Est etiam cer-
tum. Ratio est: quia diuersis peccatis diuersæ
pœnæ respondent, quarum vna non est alteri
connexa.

Petes: An ergo pro diuersis peccatis oporteat
diuersis pœnarum generibus satisfacere?

An quouis
genere sa-
tisfactio-
nis, possit
pro quouis
peccato sa-
tisfacere.

Respondeo: Si satisfactio consideretur, qua-
tenus est satisfactio, & vindicta pro peccatis præ-
teritis, sic quouis genere satisfactionis possumus
pro quouis peccato satisfacere, nempe vel oratio-
ne, vel ieiunio, vel eleemofynis: quia quodlibet
horum, si debitè & quantum oportet vsurpetur,
sufficit ad quamuis pœnam temporalem redimen-
dam. Si autem consideretur satisfactio, quatenus
est in

Quid spectare debeat Confessor in penitentis impositione...

est in remedium contra futura, debet fieri diversis operibus. Sacerdos autem in penitentis imponendis...

ART. II. III. IV. & V.

De his quatuor articulis supra dictum est q. 89. ubi ostendimus hominem in peccato mortifero...

D. V. B. I. V. M.

Utrum expleta satisfactio sacramentalis in statu mortifero valeat...

Implens penitentiam in mortali non satisfacit debito...

Respondeo & Dico Primò: Qui implet penitentiam iniunctam in statu peccati mortalis...

tiâ, & remissionem culpæ: est enim veluti cõplémentu iustificationis, per quod omnis inæqualitas tollitur.

Satisfacit tamen precepto confessoris.

Dico Secundo: Probabile tamen est, hanc satisfactionem reuincere per gratiam superuenientem...

Reuincit illa satisfactio per gratiam superuenientem.

Probatum Primò: Quia, etsi sacramentalis satisfactio, dum impletur, non sit grata Deo ex opere operantis...

Probatum Secundo: Ecclesia numquam fuit sollicita, ut penitentes repeterent penitentiam, quam in peccato expleverunt...

Q V Æ S T I O X V.

De his, per que fit Satisfactio.

ARTICVLVS I.

Utrum Satisfactio debeat fieri per opera pœnalia?

Affirmatur.

Respondeo Affirmatiuè. Quod probari potest. Primò, Quia passim Scriptura, dum meminit penitentia, proponit opera pœnalia.

tiones solum conuincere opus pœnale esse maxime accommodatum, propriissimeque dici satisfactorium...

Notandum est: Tribus modis posse nos satisfacere.

Primò, Debitam pœnam sustinendo; sicut satisfacit qui ob crimen plectitur capite: sic satisfacit in Purgatorio.

Tribus modis possumus satisfacere.

Secundo, Merendo pœne condonationem: idque dupliciter. Primò, directè & immediatè: ut dum quis in statu gratia pro peccatis suis laboriosa & molesta facit opera...

Satisfaciendo.

Merendo pœnae condonationem.